

يندو۔

بني هنڌ ارشاد آه:

وَلَهُنَّ مِثْلُ الَّذِي عَلَيْهِنَّ بِالْمَعْرُوفِ (۲)
۽ جهڙا (حق) انهن زالن تي آهن تهڙ حقوق
سندن مرسن تي چڱي طرح سان بيان ڪيل
آهن۔

قرآن پاڪ جي آيتن جي روشني ۾ بيان ڪيل آهن ثابت
ثبوتہ قانوني مرد ۽ عورت ۾ ڪو امتياز نه ڪيو ويو آهي البته
ايمان ۽ اعمال صالحه تي درجات رکيل آهن۔
حديث شريف ۾ نبي اڪرم صلي الله ه عليه وسلم پڻ ان
جي وضاحت بيان فرمائي آه:

الدنيا متاعٌ وخير متاعها امرأةٌ الصالحة (۳)

دنيا سامان آه ان جو بهترين سامان نيڪ عورت آه هي
مطلقه عورت جي متعلق آه باقي عورت جون مختلف حيثيتن
بابت اسلام ۾ عليحدہ حقوق ۽ فرائض بيان ٿيل آهن۔
عورت جون اڪثر ۳ حيثيتون آهن:

۱: نياڻي، ۲: زال، ۳: ماء

اسلام عورت جي ٽنهي حيثين کي جدا جدا حقوق و
فرائض سان متعارف ڪرايا آهن۔

عورت بحيتت نياڻي:

اسلام کان اڳ معاشري ۾ نياڻي کي عيب تصور ڪيو ويندو
و هو ڪيس اڪثر ڪري زنده دفن ڪيو ويندو هو جيئن قرآن پاڪ ۾
ارشاد آه:

وَ إِذَا الْمَوْءُودَةُ سُئِلَتْ بِأَيِّ ذَنْبٍ قُتِلَتْ (۴)
۽ جڙهن جيئري نياڻي پڇي ته ڪهڙي توه سبب

ماري وئي۔ قرآن پاڪ ان غلط رسم ۽ رواج
آهي جي مذمت ڪئي :

وَلَا تَقْسُلُوا أَوْلَادَكُمْ حُمِيَّةً إِمْلَاقٍ نَّعْنُ نَرُزِقُهُمْ

وَإِيَّاكُمْ إِن مَنَّهُمْ كَانَ خَطَاً كَبِيرًا ﴿٥١﴾ (٥)

۽ پنهنجي اولاد کي سڃاڻي جي ڊپ کان قتل نه
ڪيو اسين انهن کي ۽ اوهان کي روزي ڏيندا
آهيون۔

بلڪل ان جي برعڪس مغرب جي تربيت ۽ تعليم مطابق
۱۳ سو سال پهرين انهيءَ بد رسم کي مختلف شڪل ۾ بحال رکڻ
هي ڪوشش جاري آهي جيڪو رزق جي بهاني ۽ صحت جي
بهاني سان حمل ساقط ڪرڻ ۽ ان مذموم ۽ قبيح عمل لاءِ ادارو
قائم ڪرڻ ۽ ان تي ڪڙورا خرچ ڪرڻ ڪفر جي پراڻي رسم کي
بحال رکڻ جو نانه آني ته بيوچا آهي۔

نبي اڪرم صلي الله عليه وسلم جن نياڻي کي الله جي
رحمت قرار ڏنو آهي جي تعليم و تربيت جو حڪم ڏنو آهي سندس بالغ
ٿيڻ بعد بهتر نڪاح ڪرڻ جو حڪم ڏنو آهي، ائين ڪرڻ وارن لاءِ جنت
جي خوشخبري ڏني آهي۔

جيئن حديث پاڪ ۾ وارد آهي

(۱) عن انس رضی اللہ تعالیٰ عنہ عن النبی صلی اللہ
عليه وسلم قال من عال جاريتين حتی تبلغها جاء
يوم القيمة انا وهو كهاتين ضم اصابعه (۲) حضرت
انس رضی اللہ کان روایت آه ته (صلى الله عليه
وسلم) جن فرمايو ,, جيڪو شخص بن چو ڪرين
جي پرورش ڪري ايسائين جو هو بالغ ٿي وڃن ته

اهو شخص ۽ مان (پاڻ) اشهد اڳرسان گڏبيءَ اڳر
ملائي سمجهايا ٿون ته) هنن به هنن بن اڳرين
وانلرگڏ ايند اسين۔

(۲) نبي اڪرم صلي الله عليه وسلم جن ارشاد
فرمايو آني تڪر هو البنات فاني ابوالبنات (۷)
نياڻين کان نفرت نه ڪريو مان به نياڻين جو والد
آهيان۔

(۳) من زوج بنتا توجه الله يوم القيمة تاج الملك (۸)
جنهن به نيا ٿي جي شادي ڪرائي، قيامت جي
ڏينهن الله پاڪ ان کي بادشاهت جو تاج پهرائيندو۔

(۴) البنات هن المشفقات المجهزان المباركات (۹)
نياڻيون شفقت ۽ برڪت واريون آهن۔

عورت (بحيڻيت ماء)

اولاد جي بهترين تربيت ۾ ماء جو اهم ڪردار آهي،
انڪري پيء جي مقابل ماء کي اهميت ڏني وئي آهي چوته ٻار
جو زياده تعلق ماء سان رهي ٿو جنهن جي سنوي تربيت ساه چاد
سنو بڻجي ٿو نتيجا معاشرو ۽ علائقو سنو بڻجي ٿو جان ان شو
بڻجي ٿو معاشرو به شو بڻجي ٿو۔ اهڙي ئيڪ ۽ صالحه
عورت جابه الله پاڪ وٽ بلند درجات آهن جن جي قرآن پاڪ ۽
احاديث مان وضاحت ملي ٿي۔

۱۔ وعبدوا لله ولا تشرکوا به شيئاً ويا الوالدين احساناً (۱۰)

۲۔ وقضى ربك ألا تعبدوا إلا اياه ويا الوالدين احساناً (۱۱)

۳۔ ووصينا الانسان بوالديه (۱۲)

۳. وفصله في عامين ان اشكر لي ولو اليك (۱۳)

۵. رب ارحمها كما ربياني صغيرا (۱۳)

۶. ربنا اغفر لي ولوالدي (۱۵)

۷. فلا تقل لها أف ولا تنهرها وقل لها قولا كريما (۱۶)

انهن سڀني آيات ۾ الله تعاليٰ والدين جي اهميت ۽ آداب بيان ڪيا آهن انهن جو شڪريو ادا ڪرڻ ۽ انهن سان سهڻو سلوڪ ڪرڻ انهن بابت باري تعاليٰ کان مغفرت طلب ڪرڻ جا ڪلمات سيڪاريا ويا آهن۔

از انسواءِ احاديث جي روشني ۾ ڪافي تاڪيد ٿيل آهي

(۱) اللجنة تحت اقدام الامهات (۱۴)

جنت مائرن جي قدمن هيٺيان آهي

(۲) رضاء الوالدين رضاء الله سخط الوالدين سخط الله

والدين جي رضا الله جي رضاءِ سندن ڪاوڙ الله جي ڪاوڙ

قرار ڏنل آهي۔

هن ۾ والدين جو مسلمان هجڻ لازم نه آهي والدين توڙيڪ غير مسلم هجن انهن سان به سهڻو سلوڪ ڪرڻ لازم آهي جيئن قرآن پاڪ ۾ حضرت ابراهيم عليه السلام جو سندس والد سان گفتگو جو انداز بيان ٿيل آهي جيتوڻيڪ سندس والد الله پاڪ جو صريح دشمن هو۔ اهڙي لوح موجوده نور ۾ مولانا عبید الله سنڌي رحمة الله عليه جو سندس والد سان سهڻو سلوڪ به هڪ مثال آهي جو سندس والد سڪ مذهب جي هجڻ سبب مولانا کي بدشد گالها ٿينده هئي مگر مولانا ڪرهن به ڀي ادبي نه ڪئي ۽ ساڻس سهڻو سلوڪ جاري رکيو ڀاڱ ڀلا آهن انهن جا جيڪي والدين جي خدمت ۾ پيش پيش رهن بدبخت آهن آهي

شخص جيڪي والدين جي خومت کان محروم آهن_ جنين حديث پاڪ ۾ آهن ء پاڻ سڳورن تي دفعا فرمايو شل هلاڪ ٿئي اهو شخص

جنهن پنهنجي والدين يا منجهانن ڪنهن هڪ کي ڪراڙپ واري حالت ۾ ٿٺو ٿم لم یدخل نه ٿيو_ (۱۸)

(۳) حضرت علقمه رضي الله عنه مشهور صحابي آهي جنهن جو قصو مشورا هي جو سندس والده جي ناراضگي سبب وفات وقت سندس زبان تي ڪلمو جاري نه پيوئي جڏهن ماء ناراض ٿيو ختم ڪيو ته زبان تي ڪلمو جاري ٿيو ۽ وفات ڪيائين_

(۴) رسول الله صلي الله عليه وسلم فرمايو:
عن ابی هريرة رضي الله عنه قال جاء رجل الى رسول الله صلى الله عليه وسلم فقال سول الله من احق بحسن صحابتي؟ قال امك قال ثم من؟ قال امك؛ قال ثم من قال ابوك حضرت ابو هريرة رضي الله تعالى عنه کان روایت آهي ته هن شخص رسول الله جي خدمت ۾ حاضر ٿيو ۽ عرض ڪيائين يا رسول الله منهنجي لائ سڀ کان بهترين معاملي جو حقد رکير آهي فرمايا نون ته تنهنجي ماء_ عرض ڪيائين ته ان کانپوءِ ڪير فرمايائون ته تنهنجي ماء عرض ڪيا ٿين ته ان کان پوءِ ڪير فرمائائين ته تنهنجو پيءُ_

عورت (بحيڻيت زال)

Huqooq & Duties

قرآن شريف ۾ مختلف سورتن ۾ عورتن جو ذڪر بيان ٿيل آهي پر هڪ خاص سورة عورتن لاءِ مخصوص بيان ٿيل

اهي جنهنجو نالو اهي سورة النساء جنهن ۾ سندن حقوق ۽ فرائض جو خاص ذڪر ٿيل آهي۔

جنين ارشاد باري تعاليٰ آه:

(۱) وَعَاشِرُهُنَّ بِالْمَعْرُوفِ ۽ زالن سان چڱي طرح

گذر بسر ڪريو (۱۹)

(۲) زال مڙس جو تعلق سڀ کان اول نڪاح سان ٿئي

ٿو اف ۾ پهريون شرط حق مهر آهي اهو به حيثيت مطابق آه۔

جنين ارشاد آهي:

عَلَى الْمَوْسِعِ قَدْرًا وَعَلَى الْمُقْتَرِ قَدْرًا ۽ (۲۰)

يعني طاقت واري تي سندس حيثيت مطابق ۽ تنگ دست

تي سندس حيثيت مطابق ڏهو آهي۔

(۳) وَأَتُوا النِّسَاءَ صَدُقَاتِهِنَّ نِحْلَةً ۽ (۲۱)

۽ توهان زالن کي سندن مهر خوش دلي سان

ڏيو جناب رسول اڪرم صلي الله عليه وسلم جن

فرمايو آهي

جنهن مردان ارادي سان شادي ڪئي نه حق مهر ادا نه

ڪندس ته ان جو نڪاح ئي ته ٿيو

(۳) اهڙي طرح سندس اولاد متعلق به حڪم آهي وعلی

المولود له رزقهن ۽ سندس ئي لازم آهي اولاد جو

کاتو پٽيو وڪسوتهن (۲۲)

قال رسول الله صلي الله عليه وسلم الا وستوصوا بالنساء

خيراً.. (۲۳)

فرمايو رسول الله صلي الله عليه وسلم ته

وصيبت ٿو ڪريان ته عورتن سان پلاني ڪندار هو

ان لاء ته اهي اوهان وٽ قيدي آهن جڏهن اهي پنهنجا فرائض ادا نه ڪن ته انهن سان بدسلوڪي جو جواز نه آهي.

هڪ ٻي روايت ۾ آهي ته رسول الله صلي الله عليه وسلم کان پڇيو ويو يا رسول الله ماحق زوجة احدنا عليه؟

اي الله جا رسول انسان مان زالن تي ڪهڙو خق آهي
قال إن تطعها إذا طعمت وتكسوها إذا كتسبت ولا

تضرب الوجه ولا تقبح
جيڪو توهان کائو ته انهن کي به ڪارايو ۽ جيڪو توهان پهريو ته کيس پهرايو ۽ سندس منهن تي نه مار ۽ بروپلو نه چو۔ (۲۴)

قال رسول الله صلي الله عليه وسلم اكمل المؤمنين ايماناً احسنهم خلقاً وخياركم خياركم لنساءهم
فرمايو رسول الله صلي الله عليه وسلم اوهان مان ڪامل مومن اهو آهي جيڪو اخلاق ۾ سڀ کان سٺو آهي ۽ اوهان مان بهتر اهو آهي جيڪو پنهنجي عورتن بابت سڀ کان پلو آهي (۲۵)

زندگي جي ونهوار ۾ ڪمي بيشي جو اڪان رهي ٿو ليڪن ان کي صبر و تحمل سان برداشت ڪندي مسائل جو پائدار حل ڳوليو وڃي جلد بازي سان ڪو به فيصلو نه ڪيو وڃي جيئن قرآن شريف ۾ حڪم بيان ٿيل آهي :

إِنْ جَاءَكُمْ فَاسِقٌ بِنَبَأٍ فَتَبَيَّنُوا (۲۶)

جيڪڏهن اوهان وٽ ڪو فاسق خبر آڻي ٿو ته تحقيق ڪريو ساڳئي طرح مرد جي مائٽن طرفان عورت خلاف غلط پروپنڊهه تي جلد بازي سان ڪو فيصلو نه ڪيو وڃي، مرد تي حق

اهي جيڪڏهن عورت جون ڪجهه عادتون کيس پسند نه آهن تہ
فتني ۽ فسادڪان ڪم نه وٺي بلڪ صبرو تحمل جو مظاهرو
ڪري۔

قال رسول الله صلى الله عليه وسلم لا يفرك مومن ومومنة
ان ڪره منها خلقاً رضی منها آخر (۲۷)
فرمايو رسول الله صلى الله عليه وسلم مومن
مرد مومنة عورت کان نفرت نه ڪري جيڪڏهن
ڪاعانت کيس پسند نه آهي تہ سندس ٻي صفت
سان هو خوش ٿندو۔

اهري طرح قرآن پاڪ وارد آهي نه

فَإِنْ كَرِهْتُمُوهُنَّ فَعَسَىٰ أَنْ تَكْرَهُنَّ سَيِّئًا وَ يَجْعَلَ
اللَّهُ فِيهِ خَيْرًا كَثِيرًا (۲۸)

بس چوڻ آهي زالون جيڪڏهن پسند نه آهن نه
پوءِ ڪهڙو عجب آهي ته اوهان ڪاشني ناپسند
ڪيو ۽ الله تعاليٰ ان ۾ اوهان لاءِ ڪا وڏي پلاني
رکي هجي۔

زال سان جيڪڏهن عفو و درگذر جو معاملو رهندو ته اهو
گهر جنت مثل آهي جنهن ۾ مڪمل هدايات ڏنل آهن جنهن ۾
معاف ڪرڻ، درگذر ڪرڻ ۽ بخش ڪرڻ جو بار بار تاڪيد ٿيل
آهي۔

زندگي ته خوش و خورم گذري مگر مرد جي فوت ٿيڻ
بعد به اسلام ان بيوه عورت کي عزت سان حق ڏنو آهي جنهن
کي اسلام کان اڳ منحوس سمجهي جانورن مثل و ڪاميو و
يندو هو۔ اسان جي آقاسائين اڪثر بيوه عورتن سان نکاح ڪري

نيا کي سبق ڏنو ته کين منحوس نه سمجهو سندن مرد جي فوت ٿي ۾ آخر عورت جو ڪهڙو قصور؟ الله پاڪ انهن عورتن جو به نندن مڙس جي ملڪيت ۾ حصو قرار ڏهو آهي۔

وَلَهُنَّ الرِّبْعُ مِمَّا تَرَكَتُمْ إِنْ لَمْ يَكُنْ لَكُمْ وَلَدٌ (۲۱)

۽ انهن عورتن لاءِ اوهانجي ڇڏيل مال جو چوٿون حصو آءِ اڳر کين اولاد نه آهي۔

عام طور اسلام ۾ جنهن عورت کي اولاد آهي سندس

مڙس جي ملڪيت جو اٺون حصي جي عورت حقدار آهي۔

اسلام دين فطرت آهي جيڪو مڪمل انصاف تي مبني آءِ

جنهن ۾ مرد ۽ عورت جا حق حقوق ۽ ذميداريون واضح بيان

ٿيل آهي ايستائين جو قريب هوته مرد پنهنجي عورت لاءِ

مسجود قرار ڏجي ها مگر جيئن ته الله جي ذات ڪا ڪا نسوا ٻئي

کي سجدو جائز نه آهي تنهنڪري ٻئي ڪنهن ذات کي مسجود نه

بنايو ويو۔

زالن جو صفان

Duties of Wife

اسلام مرد جابه ڪافي حقوق بيان ڪيا آهن ۽ عورت کي

گهر جي رائي بڻايو آهي سندس نان نفقه جو ذميوار مرد کي

قرار ڏنو آهي ۽ عورت کي ان جي ماتحت بنايو آهي تنهنڪري

گهرجي وارث ۽ ذموار عورت آهي جڏهن مرد غير حاضر آهي

قرآن پاڪ انهن نيڪ زالن جو صفات بيان ڪيون آهن۔

(۱) اطاعت: قرآن شريف ۾ آهي تہ **فَالصَّالِحَاتُ قَانِتَاتٌ** (۲۰)

نيڪ زالون اطاعت ڪرڻ واريون هونديون آهن۔

(۲) امانت: **حَفِظَتْ لِّلْغَيْبِ بِمَا حَفِظَ اللَّهُ** (۲۱)

اهي عورتون مڙس جي غير موجودگي ۾
پنهنجي ۽ سندس گهر جي حفاظت ۽ امانت
سلامت رکن ٿيون۔

نبي اڪرم صلي الله عليه وسلم جو ارشاد آءِ:

والمرأة راعية على بيت زوجها وولده (۳۲)
عورت پنهنجي مرد جي گهر ۽ اولاد جي ذمہ
دار آهي۔

هي بي حديث ۾ ارشاد نبوي آه:

لايجل لامرأة ان تصوم وزوجها شاهداً الا باذنه ولا تاذن
في بيته الا باذنه۔ (۳۳)

ڪنهن عورت لاءِ جائز نه آهي ته مڙس جي
موجودگي ۾ ان جي اجازت کان بغير نقلي روز
ورڪي ۽ نه ئي کيس جائز آهي ته ان جي
اجازت بغير ڪنهن کي ان جي گهر ۾ اچڻ جي
اجازت ڏي۔

هڪ حديث پاڪ ۾ نيك عورت جون و صفون بيان

ڪندي پاڻ ڪريم صلي الله عليه وسلم جن فرمايو:

المرأة اذاصلت خمسها وصامت شهرها واحصنت فرجها
واطاعت بعلها فلتدخل من أي ابواب الجنة شاءت (۳۴)
اها عورت جنهن پنج وقت نماز پڙهي، رمضان
جا روزا رکيا، ۽ پنهنجي اوگهڙ جي حفاظت
ڪئي، پنهنجي مڙس جي فرمانبرداري ڪئي پوءِ
اها عورت بهشت جي جنهن دروازي مان
وٽيس داخل ٿئي

مڙس کي خوش رکڻ:

زال تي لازم آهي ته هراهوڪم ڪري جنهن ۾ سندس

مڙاضي ٿئي اها ڀلي عورت جي صفت آهي جيئن حديث پاڪ

آهي ته۔

التي تسرة اذا نظر وتطيعه اذا امر ولا تحالفه في نفسها ولا ما
لها بما يكره (۳۵)
اهزال جيڪا مڙس کي خوش رحي جڏهن
ڏانهن ڏسي، فرمانبرداري ڪري جڏهن حڪم
ڪرين، پنهنجي ذات ۽ مال بابت اهڙو رويو نه
هلي جيڪو سندس مڙس کي پسند نه هجي۔
قال رسول الله صلى الله عليه وسلم ايما امرأة ماتت
وزوجها عنها راض دخلت الجنة (۳۶)
فرمايو رسول الله صلى الله عليه وسلم جنهن
عورت جو موت ان حال ۾ ٿيو جو سندس مڙس
ان کان خوش هيو اها جنت ۾ ويندي۔

حواله:

- ۱۔ سورة نساء: آيت ۱۲۴
- ۲۔ سورة بقره: آيت ۲۲۸
- ۳۔ ابو عيسيٰ محمد بن عيسيٰ سنن ترمذي، ابواب البر والصله
- ۴۔ سورة تڪوير: آيت ۸، ۹
- ۵۔ سورة بني اسرائيل: آيت ۳۱
- ۶۔ مسلم بن حجاج القشيري، صحيح مسلم كتاب البر
- ۷۔ مسلم بن حجاج القشيري، صحيح مسلم كتاب الادب
- ۸۔ ابوداود سليمان بن الاشعث، سنن ابي داود كتاب النكاح
- ۹۔ مسلم بن حجاج القشيري، صحيح مسلم كتاب السلام
- ۱۰۔ سورة تڪوير: آيت ۳۶
- ۱۱۔ سورة بني اسرائيل: آيت ۲۳
- ۱۲۔ سورة لقمن: آيت ۱۴

- ۱۳۔ سورة لقمن: آیت ۱۴
- ۱۴۔ سورة بني اسرائيل: آیت ۲۴
- ۱۵۔ سورة ابراهيم: آیت ۴۱
- ۱۶۔ سورة بني اسرائيل: آیت ۲۳
- ۱۷۔ صیصح مسلم کتاب الجنة
- ۱۸۔ رواہ حاکم
- ۱۹۔ سورة نساء: آیت ۱۹
- ۲۰۔ سورة بقره: آیت ۲۳۶
- ۲۱۔ سورة نساء: آیت ۴
- ۲۲۔ سورة بقره: آیت ۲۳۳
- ۲۳۔ محمد بن اسماعیل بخاری صحیح بخاری کتاب النکاح
- ۲۴۔ ابوداود سليمان بن اشعث سنن ابی داود کتاب النکاح
- ۲۵۔ ابوعسی محمد بن عسی الترمذی، ترمذی باب ماجاء فی حق زوج علی المرأة
- ۲۶۔ سورة الحجرات: آیت ۱۳
- ۲۷۔ مسلم بن حجاج القشیری، صحیح مسلم باب وصیت النساء
- ۲۸۔ سورة نساء: آیت ۱۹
- ۲۹۔ سورة نساء: آیت ۱۲
- ۳۰۔ سورة نساء: آیت ۳۴
- ۳۱۔ سورة نساء: آیت ۳۴
- ۳۲۔ محمد بن اسماعیل بخاری صحیح بخاری کتاب النکاح
- ۳۳۔ محمد بن اسماعیل بخاری صحیح بخاری کتاب النکاح
- ۳۴۔ محمد بن عبدالله الخطیب التبریزی مشکوٰۃ المصابیح
- ۳۵۔ رواہ نسائی
- ۳۶۔ ابوعسی محمد بن عسی الترمذی، ترمذی باب ماجاء فی حق زوج علی المرأة

ڊاڪٽر عبدالقادر چاچڙ

عورتن جو لباس

سيرت رسول عليه السلام جي روشني ۾

Abstract

Islam is the religion of humankind ^ explain all the human needs in Quran & Hadith very clear. The dress or wearing of cloths is human need & Islam allowed to women may choose what she wears but only required the cloths must be clean, suitable & covering the body & also loose & thickness & the dress made of silk also allowed to women & prohibited for men. It is also prohibited dress for human to show the color, skin or shape of body.

In this article I explain in detail women's dress in the light of Holy Prophet Mohammed (e) orders.

اسلام دين فطرت آهي جنهن ۾ مردن توڙي عورتن جي زندگي گذارڻ يا رهڻي ڪهڻي جا سمورا اصول واضح ڪيا ويا آهن. لباس يا پوشاڪ به انساني ضرورتن مان آهي جنهن جا حڪم قرآن ۽ حديث ۾ آيل آهن. هن مقالي ۾ عورتن جي پوشاڪ جو ذڪر سيرت رسول عليه السلام جي روشني ۾ ڏنو ويو آهي. جنهن جو تفصيل هيٺ ڏجي ٿو.

لباس جي لغوي ۽ اصطلاح جي معنيٰ

لباس جي لفظي معنيٰ ڍڪڻ آهي. جيئن پروفيسر غلام حسين جلباڻي

لکي ٿو:

اللبس: ڪنهن شيءِ کي ڍڪڻ.

لبس لبسا: پوشاک پهرڻ. ويس وڳا پهرڻ. (1)

لباس جي اصطلاح معنيٰ آهي جسم جو اهو حصو ڍڪڻ جنهن جو ڍڪڻ مناسب آهي.

”اللباس ما يستر الجسم. جمعه البسة ولبس. يقال: لبس الثوب لبسا استتر به“ (2)

ترجمو: جيڪو جسم کي ڍڪي انکي لباس چئبو آهي، انجو جمع البسة ۽ لبس آهي. چئي ٿو (مصنف) ته پهرڻ ڪپڙي جو يعني جيڪو جسم کي ڍڪي.

لباس جو مقصد

لباس جي اهميت الله تعاليٰ جي هن فرمان مان واضح ٿئي ٿي:

”يا بني آدم قد انزلنا عليك لباسا يوارى سواتكم وريشا ولباس التقوي ذالك خير“ (3)

ترجمو: اي انسانو! بيشڪ اوهان تي هڪ پوشاڪ ڏاتي آهي جيڪا اوهان جي اوڳهڙن کي ڍڪيندي آهي ۽ سينگار جا ڪپڙا آهن. ۽ پرهيزگاري جو لباس توهان لاءِ پيلو آهي.

پوشاڪ جو پهريون مقصد اوڳهڙ ڍڪڻ آهي ۽ ٻي نمبر تي مقصد سونهن آهي. ۽ سونهن لاءِ لباس پائڻ کي به الله تعاليٰ قرآن مجيد ۾ حلال قرار ڏنو آهي. انڪري سونهن لاءِ لباس پائڻ ۾ ڪابه شرعي روڪ نه آهي. قرآن مجيد ۾ حضرت يوسف عليه السلام جي قصي ۾ قميص جو ذڪر ڪيترن ئي جڳهن تي آيل آهي.

”اذهبوا بقميصي هذا فالقوه علي وجه ابي“ (4)

ترجمو: منهنجي هيءُ قميص کڻي وڃي منهنجي پيءُ جي منهن تي گهمايو. جڏهن ته ستن پائڻ جو سڀ کان پهريون ذڪر حضرت ابراهيم عليه السلام لاءِ آيل آهي.